

25 października 1928 r.

2

URZĄD PATENTOWY

A01n 9/04

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 8853.

Kl. ~~4513~~

45l 9/04

The Graesser-Monsanto Chemical Works Limited
(Ruabon, Wielka Brytania).

Sposób zapobiegania gnieźdzeniu się owadów w różnych materiałach.

Zgłoszono 25 maja 1925 r.

Udzielono 4 maja 1928 r.

Pierwszeństwo: 24 marca 1925 r. (Wielka Brytania).

Wynalazek niniejszy dotyczy sposobu nadawania rozmaitym materiałom własności, niesprzyjających gnieźdzeniu się w nich owadów.

W myśl wynalazku niniejszego materiały nasycane się niewielką ilością wielochloronaftalenu albo mieszaniną, zawierającą tenże, czyli naftalen, zawierający w cząsteczce dwa lub kilka atomów chlorowca. Wynalazek posiada szczególniejsze znaczenie dla obróbki tkanin i materiałów podobnych.

Naftaleny wielochlorowcowe są stałe lub półpłynne; znaczniejsza zawartość ich wydatnie zmieniałyby własności fizycz-

ne nasyconego niemi materiału, pokazało się jednak, że przy zastosowaniu tak nawet drobnych ilości tych naftalenów, że nie są one w stanie wywołać jakichkolwiek istotnych zmian fizycznych, nasycone niemi materiały uzyskują własności zapobiegające gnieźdzeniu się w nich owadów. W myśl przeto wynalazku niniejszego materiały nasycane się wzmiankowanymi czynnikami w ilościach tak drobnych, że nie wywołują one żadnych dostrzegalnych zmian we własnościach fizycznych materiału.

W skład wynalazku wchodzi ponadto pewne nowe związki stosowane w odno-

śnym procesie. Nie ograniczając bynajmniej do nich wyłącznie istoty wynalazku, przytacza się jednak kilka przykładów wykonania wynalazku.

Przykład I. Przędzę lub materiał włóknisty nasycy się 5%-wym roztworem tróchloro-naftalenu, sześćchloronaftalenu, albo ich mieszaniny rozpuszczonych w benzolu. Po wyparowaniu rozpuszczalnika w materiale pozostaje drobna ilość chlorowanego wyżej naftalenu, który, dzięki niskiej prężności swej pary, nie ulatnia się wcale albo bardzo tylko wolno. Zapobiega on niszczeniu materiałów przez mole. Tkaninę można również impregnować w inny sposób, np. natryskując ją lub poddając oddziaływaniu mgły roztworu, kąpiel jednak płynna daje wyniki lepsze.

Ilość pozostającego w tkaninie tróchloronaftalenu zależy oczywiście nie tylko od stężenia roztworu, lecz również i od okoliczności innych. Tak np. w wypadku suszenia materiału w wirówkach należy zazwyczaj stosować roztwór co najmniej 10%-wy.

Nie daje tych samych wyników zastosowanie samego tylko płynnego jednochloro-naftalenu, aczkolwiek bowiem posiada on w stopniu wysokim własności trujące, to jednak dla celów naszych zbyt jest lotny. Nie zapewnia również rezultatów zadawalających znany para - dwuchlorobenzen, pomimo bowiem swego stanu stałego posiada on znaczną prężność pary i gwałtownie się ulatnia. Substancje te można jednak stosować w połączeniu z wielochlorowanymi naftalenami zgodnie z wynalazkiem niniejszym.

Przykład II. Tkaninę poddaje się wykańczaniu, zanurzając ją w emulsji wytworzonej zapomocą rozcieńczenia mieszaniny następującej:

- 25 części jednochloronaftalenu,
- 25 części tróchloronaftalenu,
- 47 części wody
- 3 części oleinianu amonowego.

Mieszaninę można rozcieńczać aż do otrzymania 5%-go związku naftalenowego.

Przykład III. Łączy się z mydłem 10% dwuchloronaftalenu. Po rozpuszczeniu około 60 g lub więcej produktu tego w 4,5 l wody roztworem tym obrabia się tkaniny.

Przykład IV. Drzewo nasycy się roztworem tróchloro-naftalenu z dodatkiem lub bez dodatku jednochloronaftalenu w kreozocie lub naftalenie. Można posługiwać się receptą następującą:

- 11,3 kg jednochloro-naftalenu
- 11,3 kg tróchloro-naftalenu
- 22,7 l parafiny.

Tróchloro-naftalen wywiera swoiste działanie trujące na białe mrówki.

Przykład V. Drzewo np. krokwie nasycy się mieszaniną jednej części węglowodoru parafinowego znanego pod nazwą B. O. 300° (albo innego czynnika wsiąkającego) jednej części para-dwu-chloro-benzenu (lub innej substancji lotnej) i silnie trującej i jednej części sześćchloronaftalenu lub mieszaniny chlorowanych wyżej naftalenów.

Mieszanina ta wywiera nadzwyczaj skuteczne działanie potrójne, a mianowicie: parafina wsiąka w drzewo i wprowadza w nie toksyny; para-dwu-chlorobenzen wywiera bezpośrednie działanie trujące na niektóre organizmy, a wreszcie mniej lotna pochodna chlorowa naftalenu pozostaje w drzewie i wywiera trwałe działanie trujące oraz zapobiegawcze. Do mieszaniny można oprócz tego dodać kreozotu.

Wynalazek nadaje się również do nasycenia futer, skór i materiałów innych.

Wielo-chlorowy naftalen można zastąpić bromowanymi w stopniu wyższym naftalenami albo mieszaniny bromo-chloro pochodnych naftalenu.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Sposób zapobiegania gnieźdzeniu

się owadów w różnych materiałach (jak np. drzewo lub tkaniny), znamienny tem, że materiały te zostają nasycone wyższymi pochodnymi chlorowcowemi naftalenu.

2. Sposób według zastrz. 1, znamienny tem, że stosuje się trój-chloronaftalen lub sześćchloronaftalen rozpuszczony w

organicznym rozpuszczalniku lub w wodnej emulsji mydlanej.

The Graesser - Monsanto
Chemical Works Limited.

Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.